

Bildande av naturreservatet Kåtamyran i Arvidsjaur kommun

Beslut

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808), MB, beslutar länsstyrelsen att det område som utmärkts på bifogad karta, Bilaga 1, ska utgöra naturreservatet Kåtamyran.

I enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan (Bilaga 5).

För att uppnå och tillgodose syftet med reservatet beslutar länsstyrelsen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ MB samt 22 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla i reservatet.

Syfte

Syftet med reservatet är att bevara områdets värdefulla naturmiljö med dess opåverkade, urskogsartade karaktär och biologiska mångfald. Skogar, våtmarker, vattendrag och andra ingående ekosystem ska ges förutsättningar att utvecklas naturligt. Syftet är även att motverka fragmentering av området och att de delar av reservatet som idag har lägre naturvärden ska utvecklas i riktning mot ett naturligt tillstånd. Inom ramen för ovanstående är reservatets syfte också att ge möjlighet till naturupplevelser och friluftsliv.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Exploateringar och annan verksamhet som kan skada naturmiljön i området förhindras.
- Hela området lämnas för fri utveckling.
- Vid behov återställa områdets naturliga hydrologi genom att till exempel lägga igen diken eller åtgärda vandringshinder.

- Främmande arter som bedöms utgöra ett hot mot ekosystemen i reservatet tas bort, i de fall det är möjligt.
- Naturliga störningar som till exempel översvämningar och stormfällningar tillåts ha ett naturligt förlopp. Bränder kan dock släckas vid behov.
- Fällning av träd undviks vid alla typer av åtgärder, förutom vid avveckling av främmande trädslag.
- Alla åtgärder i reservatet planeras så att körskador och annan påverkan på markskiktet undviks.
- Besökare informeras om reservatets naturvärden.

Skälen för länsstyrelsens beslut

Skälen för bildandet av reservatet samt dess prioriterade bevarandevärden är den gamla barr-naturskogen på frisk kalkhaltig mark samt den gran- och blandsumpskog med mycket hög ålder som dominerar reservatet. Trots att dikningspåverkan är omfattande i områdets centrala och västra delar är skogstillståndet övervägande urskogsartat och även där ny skog vuxit upp på tidigare sumpskogsimpediment är skogen urskogsartad till sin struktur med rikliga mängder död ved. Området är näringsrikt och framförallt västra delen är växtplats för ett flertal olika arter av orkidéer, däribland skogsfru. Flera av kärren uppvisar en kalkinfluerad flora. Kåtamyrans ligger i en av Länsstyrelsen utpekade värdetrakter (Gallejaur-trakten) och utgör en av de större värdekärnor på vilka trakten baseras.

Skogsavverkning eller annan exploatering skulle innebära att områdets naturvärden förstörs.

Uppgifter om naturreservatet

Naturreservatets namn:	Kåtamyrans
Kommun:	Arvidsjaur
Lägesbeskrivning:	ca 15 km SV om Glommersträsk
Area:	ca 133 ha
Berörda fastigheter:	Sandträsk 3:25, Naturvårdsverket Sandträsk 3:18, privat Stenbacken 3:1, privat
Sameby:	Mausjaur
Förvaltare:	Länsstyrelsen

Reservatsföreskrifter

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § MB om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet.

Utöver vad som annars gäller enligt lag är det förbjudet att:

1. Bedriva skogsbruk, fälla eller på annat sätt skada levande träd och buskar. Skada eller flytta liggande eller stående döda träd och buskar.
2. På annat sätt än vad som anges under punkt 1 skada eller förändra mark eller vegetation på land eller i vatten, t ex genom att borra, spränga, anordna upplag, gräva, dikesrensa, schakta eller dumpa.
3. Uppföra eller utöka byggnad eller annan anläggning som till exempel mast eller vindkraftverk, med undantag för älgstorn enligt A 12.
4. Anlägga väg eller led.
5. Anlägga ledning i luft, mark eller vatten.
6. Bedriva vattenverksamhet, t ex genom vattenreglering, muddring, avledande av vatten eller anläggande av vandringshinder.
7. Plantera in växt-, djur-, eller svampart.
8. Släppa ut eller sprida avloppsvatten, gifter, biologiska eller kemiska bekämpningsmedel, vådliga ämnen, kalk, växtnäringsämnen eller andra främmande ämnen som kan skada naturen.
9. Framföra motordrivna fordon utanför befintlig väg. Vägens sträckning framgår av Bilaga 1.
10. Sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller andra markeringar i naturen.

Vidare är det utan länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

11. Förändra befintlig byggnad eller anläggning.
12. Uppföra älgstorn.

Undantag från reservatsföreskrifterna i punkt A:

1. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder för reservatets vård och skötsel som krävs för att tillgodose syftet med reservatet och som anges i föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § MB i detta beslut.
2. Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för underhåll av befintlig väg, exempelvis snöröjning, flytt av träd som fallit över vägen eller andra åtgärder för att bibehålla vägens nuvarande standard. Innan större underhållsåtgärder ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6§ MB. Exempel på sådana åtgärder är byte av vägtrummor och rensning av vägdiken. Vägens sträckning framgår av Bilaga 1.
3. Ovanstående föreskrifter ska inte heller utgöra hinder för underhåll av befintliga byggnader eller andra anläggningar. Innan större underhållsåtgärder, exempelvis trädsäkring, ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6§ MB.
4. Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för att bedriva renskötsel i enlighet med rennäringslagen (1971:437) eller terrängkörning i samband med bedrivande av renskötsel enligt terrängkörningsförordningen (1978:594). Före anordnandet av

- fasta anläggningar ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB, enligt vad som framgår av förordningen (1998:904) om anmälan för samråd.
5. Vid uttransport av fälld älg eller björn får terrängskoter, t ex fyrhjuling, användas. Särskild försiktighet ska iakttas för att undvika skador på mark, vegetation och vattenmiljöer.
 6. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Vid körning ska i första hand befintliga leder användas. Skador på mark och vegetation får ej uppstå.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § MB om skyldighet att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheterna förpliktas att tåla att följande åtgärder kan komma att genomföras för att tillgodose syftet med naturreservatet.

1. Utmärkning av reservatet.
2. Uppsättning och underhåll av informationsskylt som placeras på lämplig plats intill vägen.
3. Uppsättning och underhåll av tillfällig informationsskylt i samband med skötselåtgärd.
4. Naturvårdsbränning i område som är markerat i bilaga 3.
5. Borttagande av främmande arter, exempelvis contortatall.
6. Utförande av återställningsåtgärder rörande vattenkvalitet, hydrologi och bottenmiljöer som exempelvis återställning efter flottledsrensning, utrivning av damm eller igenläggning av diken.
7. Genomförande av undersökningar av flora och fauna samt av mark- och vattenförhållanden, inklusive uppföljning av bevarandemål.

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap 30 § MB

Utöver vad som annars gäller är det för allmänheten förbjudet att:

1. Fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar.
2. Samla in vedsvampar, mossor eller lavar.
3. Skada vegetationen i övrigt genom att t ex gräva upp växter.
4. Fånga, skada eller döda ryggradsdjur. Ta ägg eller störa djurlivet genom att exempelvis klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig i närheten av fågelbo, lya eller gryt.
5. Samla in ryggradslösa djur.
6. Förstöra eller skada berg, jord eller sten på land eller i vatten genom att t ex borra, hacka, spränga, rista, gräva eller måla.
7. Skräpa ner.
8. Anlägga en eldstad i form av en stenring. Vid eldning får endast löst liggande kvistar och grenar eller egen medhavd ved användas.
9. Framföra motordrivna fordon utanför befintlig väg. Vägens sträckning framgår av Bilaga 1.

Undantag från reservatsföreskrifterna i punkt C:

1. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder för reservatets vård och skötsel som krävs för att tillgodose syftet med reservatet och som anges i föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § MB i detta beslut.
2. Utan hinder av ovanstående föreskrifter får renskötsel utövas i enlighet med rennäringslagen (1971:437) eller terrängkörning i samband med bedrivande av renskötsel enligt terrängkörningsförordningen (1978:594). Före anordnandet av fasta anläggningar ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB, enligt vad som framgår av förordningen (1998:904) om anmälan för samråd.
3. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Vid körning ska i första hand befintliga leder användas. Skador på mark och vegetation får ej uppstå.
4. I reservatet är det utan hinder av föreskriften C4 tillåtet att jaga och fiska i enlighet med gällande lagstiftning.
5. Bär- och matsvampsplockning är tillåtet i området.

Redogörelse för ärendet

Områdets höga naturvärden uppmärksammades efter tips från Gallijar-Järvlia Kulturbygdsförening. Länsstyrelsen inventerade området under 2006 och 2007 och bekräftade att det håller mycket höga naturvärden.

Under 2012 löstes ersättningsfrågan mot den största markägaren i området, Arvidsjaur allmänning, genom ett större markbyte. Allmänningen fick då mark som köpts in från Sveaskog som ersättning för flera planerade reservat på allmänningssmark i Arvidsjaur. Genom detta byte övergick marken till Naturvårdsverkets ägo. Några mindre privata fastigheter fanns också i reservatet. Under 2013 löstes ersättningsfrågan till dessa privata markägare genom överenskommelser om intrångsavtal.

Ärendet har remitterats till Skogsstyrelsen, Försvarmakten och Sveriges geologiska undersökningar (SGU). Skogsstyrelsen har inte kommit in med något svar. Försvarmakten svarar att de inte har något att erinra i ärendet och SGU avstår från att yttra sig.

Mausjaur sameby och privata markägare har förelagts att yttra sig över förslaget. Samtliga har tagit del av förslaget till beslut.

Samråd med Arvidsjaur kommun har föregått beslutet, som avstyrker förslaget. Av yttrande framgår att kommunen anser att det redan i dagsläget finns tillräckligt stora områden som är avsatta som naturreservat i kommunen och i Norrbottens län. Man befärar också att ytterligare reservatsbildning kan få negativa effekter för kommunens utvecklingsmöjligheter genom att försvåra och förhindra utveckling av för kommunen viktiga näringar som till exempel besöks- och turistnäring samt gruv- och biltestindustri. Kommunen anser också att staten behöver ta ett större ansvar för skötsel, infrastruktur och marknadsföring av befintliga naturreservat innan ytterligare områden avsätts. Kommunen informerar vidare om ett riksintresse för mineralutvinning, Eva-Svartliden,

som ligger i närheten. Man anser att det bör säkerställas att reservatsbildningen inte riskerar att påtagligt försvåra utnyttjandet av de resurser som motiverade riksintresset.

Samråd med Naturvårdsverket har genomförts som tillstyrker förslaget.

Länsstyrelsens bedömning och motivering

Området uppvisar genomgående höga skogliga naturvärden genom sin naturskog på frisk, kalkhaltig mark och gamla gran- och blandsumpskogar. Området har också anmärkningsvärt höga botaniska värden med bland annat flera arter av orkidéer. Skogsavverkning eller annan exploatering skulle innebära att områdets naturvärden samt dess opåverkade och ostörda karaktär förstörs. De höga naturvärden som finns i området kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevaras och utvecklas. Med anledning av detta har frågan om bildande av ett naturreservat aktualiserats.

Beslutet följer gällande riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden, samt Sveriges miljö kvalitetsmål. Beslutet ger därmed ett värdefullt bidrag till uppfyllandet av flera miljö kvalitetsmål, bland annat *Levande skogar* och *Ett rikt växt- och djurliv*.

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. MB.

Länsstyrelsen vill med avseende på Arvidsjaur kommuns yttrande tydliggöra att arbetet med skydd av värdefulla skogar sker på uppdrag av regering och riksdag, inom ramen för miljömålet Levande skogar. Områdesskyddet är en prioriterad del av regeringens miljöpolitik, som både på nationell och regional nivå följer fastställda riktlinjer och strategier. Urval av naturreservat utgår från en värdebaserad ansats, vilket i korthet innebär att de områden som har högst naturvärden också ska ges ett formellt skydd. Länsstyrelsen vill också poängtera att reservaten kan vara en viktig resurs för besöks- och turismnäringen. Reservatsbildning garanterar en långsiktighet och förutsägbarhet genom att värdefulla naturområden bevaras permanent.

Länsstyrelsen gör bedömningen att Kåtamyrn inte är ett av de reservatsobjekt i Arvidsjaur kommun som det är motiverat att göra utökade insatser i vad gäller anläggningar, infrastruktur och marknadsföring. Reservatet bedöms ha begränsad potential som besöksobjekt och insatser för att stimulera besöksantalet bedöms därför lämpligare i områden i Arvidsjaur kommun som innehåller större rekreations- och upplevelsevärden. Det riksintresse för värdefulla ämnen och mineraler, Eva-Svartliden, som kommunen nämner i sitt yttrande ligger ca 5,5 kilometer nordost om reservatsgränsen och berörs därför inte av beslutet.

I enlighet med 7 kap 25 § MB ska det finnas en rimlig balans mellan de värden som ska skyddas och de inskränkningar som beslutet innebär för den enskildes markanvändning. Därför ska det alltid göras en intresseprövning mellan allmänna och enskilda intressen. Länsstyrelsen bedömer att den avgränsning av naturreservatet och de inskränkningar som har gjorts är nödvändiga för att bevara de höga naturvärdena i området, samt att de

inte går längre än vad som behövs för att tillgodose reservatets syfte. Berörda markägare har ersatts för det intrång i pågående markanvändning som reservatsbeslutet innebär.

Enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning ska en myndighet innan beslut om föreskrifter så tidigt som möjligt utreda föreskrifternas kostnadsmässiga och övriga konsekvenser. Enligt samma förordning får myndigheten göra ett undantag från regeln om den bedömer att det saknas skäl att genomföra en konsekvensutredning. Länsstyrelsen bedömer att föreskrifterna behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet. Föreskrifternas konsekvenser för allmänheten eller i övrigt bedöms vara så små att en särskild konsekvensutredning inte behöver upprättas.

Beskrivning av området

Area: ca 133 ha

Naturtyper: Skogsmark ca 108 ha, varav produktiv skog ca 106 ha
Våtmark ca 25 ha

Kåtamyran ligger i sydligaste delen av Arvidsjaurs kommun, bara 3 km norr om länsgränsen mot Västerbotten. Området är varierat och består av två skogsområden som markant skiljer sig åt, och som åtskiljs av själva Kåtamyran.

Den östra delen består av ett sammanhängande område med gammal barrblandskog. Skogen är i stora delar urskogsartad och har genomgående hög ålder, mestadels kring 250 år. Skogen är typisk för området med höga, slanka träd och tallarna har högt ansatta kronor. Kännetecknande är också den sparsamma förekomsten av framförallt mörka hänglavar som man- och talltagellav. Garnlav förekommer däremot ymnigt i vissa träd, såväl gran som tall. Mängden död ved varierar från sparsamt till rikligt. Sammantaget är tillgången på död ved god, och en betydande del utgörs av stående döda träd.

Västra delen av området har karaktären av en gran- och tallsumpskog där gränsen mellan trädklädda impediment och produktiv skog är flytande. Marken är bördig och kalkpåverkad vilket bekräftas av stora förekomster av enbuskar på myrarna och att ett stort antal orkidéer växer i området. Här växer bland annat den sällsynta skogsfrun. Skogen är fullskiktad och olikåldrig med stora mängder mycket gamla granar och tallar i åldrar mellan 300 och 400 år. Vissa av de gamla granarna är växtplatser för liten sotlav, en sårbar lav som endast påträffas på barken av mycket gamla grovbarkiga granar.

Förekomsten av rödlistade arter som gammelgranskål, rosenticka, rynkskinn visar på såväl lång träd- som lågakontinuitet. I anslutning till örtrika dråg finns ett stort antal marksvampar som trivs i den kalkrika miljön. Bland svamparna finns bland annat grantaggsvamp, fjällig taggssvamp och gultoppig fingersvamp. De flesta av myrarna i området är av rikkärskaraktär med arter som myrstarr och huvudstarr samt gräsull, tagelsäv och kärrsälting. Myrarna är kraftigt utdikade vilket har påverkat den naturliga hydrologin och lett till en negativ påverkan på den sällsynta rikkärrsfloran.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen (Miljö- och energidepartementet) enligt Bilaga 4.

Beslutets ikraftträdande

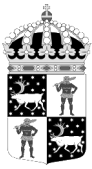
Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft, utom vad gäller föreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, vilka gäller omedelbart.

De som deltagit i länsstyrelsens beslut

I detta ärende har beslut tagits av landshövding Björn O. Nilsson efter föredragning av naturskyddshandläggare Anna Jonsson. I den slutliga handläggningen av ärendet deltog även naturskyddshandläggare Robert Sandberg, chefen för naturskyddsenheten Per-Anders Jonsson samt länsassessor Linda Kero.

Bilagor:

1. Karta över reservatet
2. Översiktskarta
3. Precisering av föreskrift B4
4. Hur man överklagar
5. Skötselplan

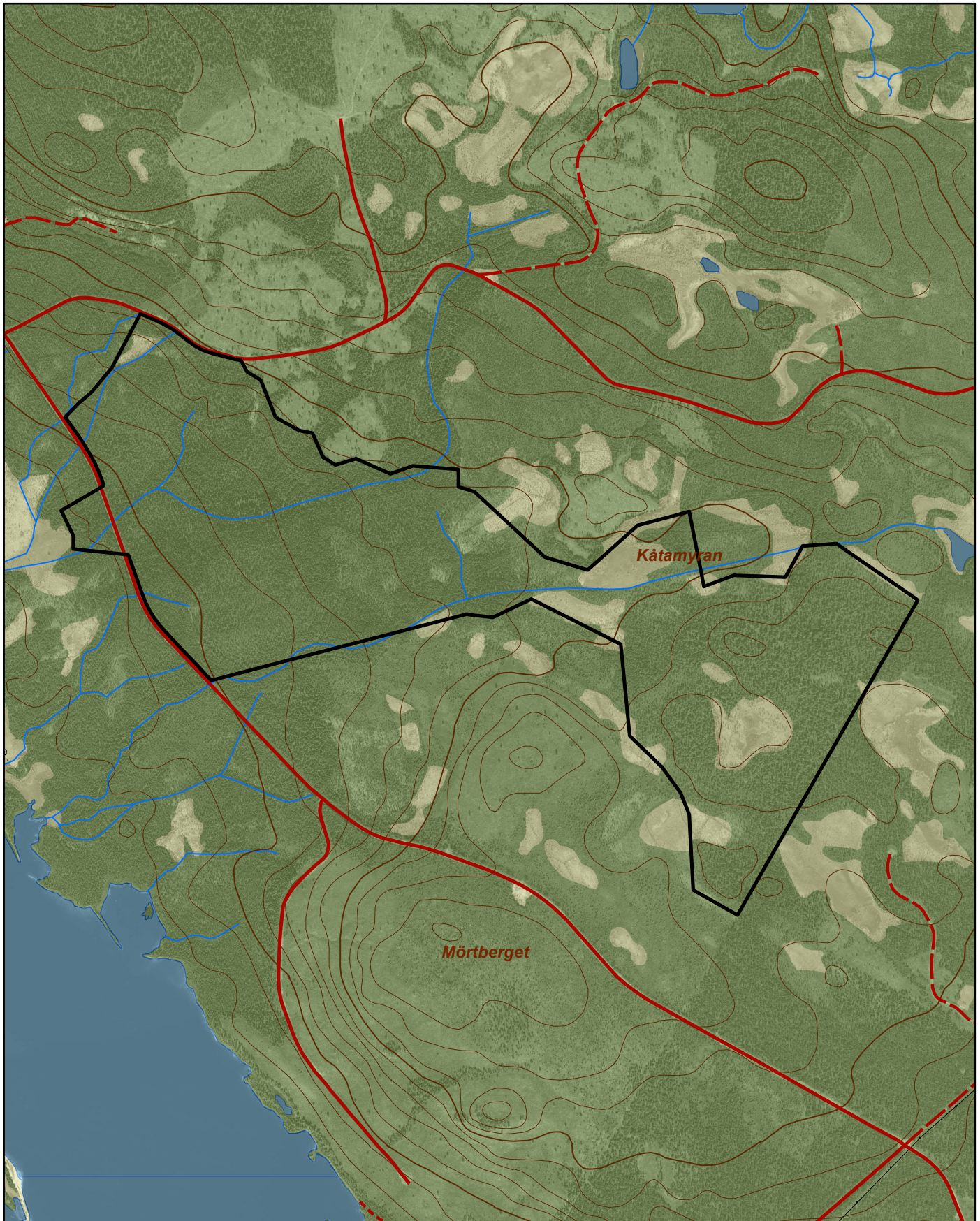

Länsstyrelsen
Norrbotten

Naturreseptatet Kåtamyran

Area ca 133 ha

Skala 1:15 000

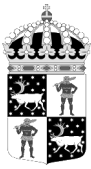

© Länsstyrelsen Norrbotten och © Lantmäteriet

 Gräns för naturreseptatet

0 1 Km

Naturreservatet Kåtamyran

Arvidsjaur kommun

Skala 1:100 000

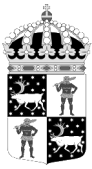
Länsstyrelsen
Norrbotten

© Länsstyrelsen Norrbotten och © Lantmäteriet

- Gräns för naturreservatet
- Övriga naturreservat

0 2 4 6 8 Km

Länsstyrelsen
Norrbotten

511-12046-2018

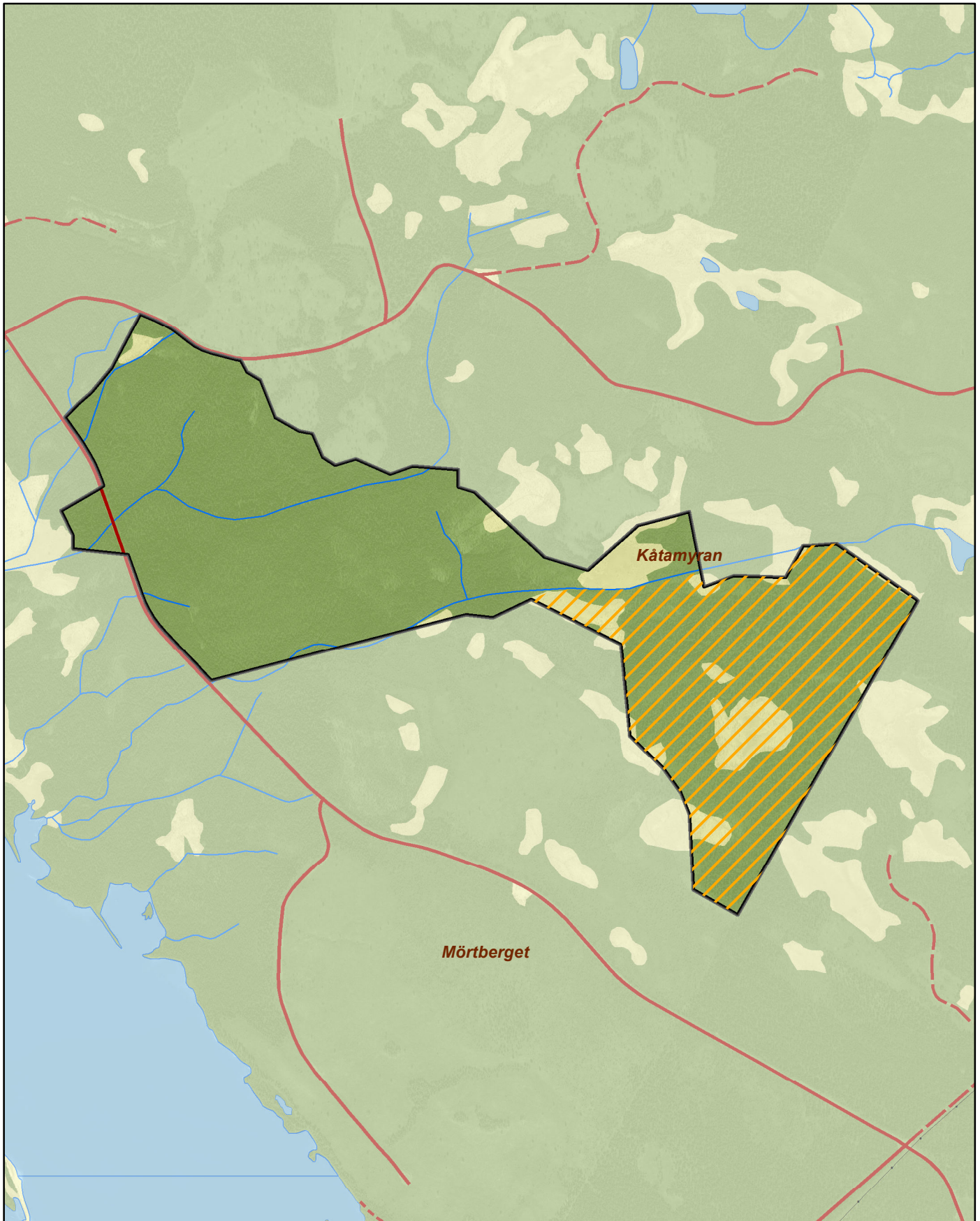
NVR ID 2030810

Bilaga 3

Naturreseptatet Kåtamyrå

Precisering av föreskrift B4

Skala 1:15 000

© Länsstyrelsen Norrbotten och © Lantmäteriet

 Gräns för naturreseptatet

 Område som avses i föreskrift B4

0 1 Km

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga länsstyrelsens beslut ska Ni skriva till

Regeringen, Miljö- och energidepartementet. Ni ska skicka eller lämna in Ert överklagande till

Länsstyrelsen i Norrbottens län, 971 86 LULEÅ

För att Ert överklagande ska kunna prövas måste överklagandet ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet. Länsstyrelsen skickar därefter överklagandet till Regeringen, Miljö- och energidepartementet.

Ni ska i Ert överklagande ange

- * vilket beslut Ni överklagar (ärendets diarienummer och beslutsdag),
- * hur Ni vill att beslutet ska ändras och varför,
- * Ert namn, postadress och telefonnummer.

Ni ska underteckna Ert överklagande. Om Ni anlitar ombud kan istället ombudet underteckna överklagandet. I så fall ska fullmakt bifogas.

Om Ni behöver ytterligare upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till länsstyrelsen, telefon 010-225 50 00.